

Digitaalne otsustustugi arstile peavalu täpsemaks diagnoosimiseks

Kati Toom

SA TÜK, Närvikliinik

16. mai 2018

Algus...

- ▶ Eestis ei ole peavalude levimust varem uuritud
- ▶ esineb üle 200 peavalu diagnoosi (International Classification of Headache Disorders 3, 2018)
- ▶ peavalu diagnoos rajatakse suures ulatuses ainult anamneesile
- ▶ Eestis kasutab 18-74 aastaste inimeste seas interneti üle 80% inimestest (ITU, 2014)
- ▶ **kas saaksime algoritmile toetuva küsimustiku abil peavalude epidemioloogiat uurida online?**

Peavaluküsimustik

- ▶ *Online* küsimustik, mis kasutab kindalt algoritmi, et anda hinnang peavalu tüübile
- ▶ Baseerub Rahvusvahelise Peavalude Klassifikatsiooni 3 beeta-versiooni diagnoosikriteeriumitel

Table 1 - International Headache Society Classification of primary headaches.

IHS ICHD-II code	WHO ICD-10NA code	Diagnosis
1.	[G43]	Migraine
1.1	[G43.0]	Migraine without aura
1.2	[G43.1]	Migraine with aura
1.3	[G43.82]	Childhood periodic syndromes that are commonly precursors of migraine
1.4	[G43.81]	Retinal migraine
1.5	[G43.3]	Complications of migraine
1.6	[G43.83]	Probable migraine
2.	[G44.2]	Tension-type headache (TTH)
2.1	[G44.2]	Infrequent episodic tension-type headache
2.2	[G44.2]	Frequent episodic tension-type headache
2.3	[G44.2]	Chronic tension-type headache
2.4	[G44.28]	Probable tension-type headache
3.	[G44.0]	Cluster headache and other trigeminal autonomic cephalalgias
3.1	[G44.0]	Cluster headache
3.2	[G44.03]	Paroxysmal hemicrania
3.3	[G44.08]	Short-lasting unilateral neuralgiform headache attacks with conjunctival injection and tearing (SUNCT)
3.4	[G44.08]	Probable trigeminal autonomic cephalalgia
4.	[G44.80]	Other primary headaches
4.1	[G44.800]	Primary stabbing headache
4.2	[G44.803]	Primary cough headache
4.3	[G44.804]	Primary exertional headache
4.4	[G44.805]	Primary headache associated with sexual activity
4.5	[G44.80]	Hypnic headache
4.6	[G44.80]	Primary thunderclap headache
4.7	[G44.80]	Hemicrania continua
4.8	[G44.2]	New daily-persistent headache (NDPH)

Source: International Classification of Headache Disorders, second edition – (ICHD-II).

Table 1. ICHD-3 Beta Diagnostic Criteria for Migraine Headache²

1. History of 5 or more headaches that meet criteria 2-4
2. Untreated headaches that last for 4-72 hours per episode
3. Headaches with at least 2 of these features:
 - a. Unilateral
 - b. Pulsating
 - c. Moderate or severe pain
 - d. Worsened by or causing avoidance of routine physical activity (such as climbing stairs or walking)
4. Headaches with at least 1 of these features:
 - a. Nausea or vomiting
 - b. Photophobia and phonophobia
5. Not attributed to another disorder

Abbreviation: ICHD-3 beta, International Classification for Headache Disorders, 3rd edition beta version.

Koostöö

Idee ja algoritmi loomine

- ▶ **Mark Braschinsky**, MD, PhD, SATÜK Närvikliinik
- ▶ **Kati Toom**, MD, SATÜK Närvikliinik
- ▶ **Tiiu Laud**, MD, SATÜK informaatikateenistus

Arendustiim

- ▶ **Nortal**

Rahastus

- ▶ **STACC**

Pilootuuring 2015

- Uuritavad 18-65 aastat
- Kindel diagnoos SATÜK peavalukliinikus
- Arsti dgn – kuldstandard

Number of participants	145
Age in years: mean (SD)	36.3 (11.9)
Gender (% male)	17.2%
Education:	
Primary	2.1%
Secondary	36.6%
Vocational	14.5%
higher education	46.9%
% living in urban area	77.2%

Diagnoosid

- ▶ Episoodiline/krooniline pingetüüpi peavalu
- ▶ Episoodiline/krooniline auraga/aurata migreen
- ▶ Episoodiline/krooniline kobarpeavalu
- ▶ Episoodiline/krooniline paroksüsmaalne hemikraania
- ▶ Episoodiline/krooniline SUN sündroom
- ▶ Trigeminaalne neuralgia/neuropaatia
- ▶ Esmane kõhapeavalu, esmane pingutuspeavalu, esmane seksuaalse aktiivsusega seotud peavalu, esmane külmapeavalu, esmane lõikav peavalu, esmane nummulaarne peavalu, uus igapäevane püsipeavalu
- ▶ Ravimi ületarvitamise peavalu
- ▶ Posttraumaatiline peavalu

Spetsiifilisused ja sensitiivsused kasutades ICHD 3 beta tõenäoliste diagnooside kriteeriume

Diagnosis	Specificity	Sensitivity
All migraines	0.90	0.80
All tension-type headaches	0.92	0.60

Küsimustik ise ...

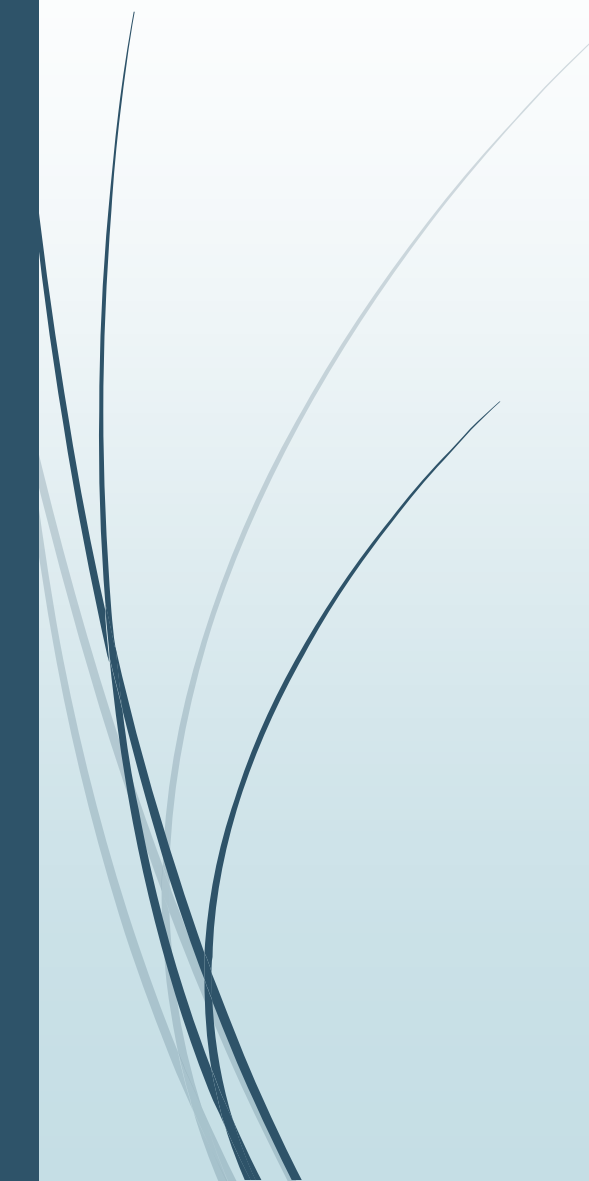
NB!

- ▶ KINDLASTI ei asenda arstlikku arvamust ja konsultatsiooni!!!
- ▶ Ei sisalda objektiivset läbivaatust ja instrumentaalset diagnostikat!!!
- ▶ ON SUUNIS, MITTE DIAGNOOS!

A dark blue arrow points to the right from the left edge of the slide. Below it, several thin, curved lines in shades of blue and grey sweep across the left side of the slide.

Edasi...

- Täiendav andmete analüüs
- Küsimustiku haiguslooga linkimine

Tänan!

Üldandmed

* Pikkus (cm):

* Kaal (kg):

* Kehamassi indeks:

* Vanus:

* Haridus:

* Elan:

* Treeningtundide arv nädalas:

* Suitsetamine:

* Viimase aasta jooksul olen
tarbinud kohvi keskmiselt:

* Viimase aasta jooksul tarbinud
alkohoolseid jooke:

Skriiningküsimus...

Anamnestilised andmed

Kas Teil on **viimase aasta jooksul** esinenud **KORDUVAID** peavalusid, mis **EI OLNUD** tingitud ägedast nakkushaigusest, tarvitatud ravimi(te) kõrvaltoimest, meditsiinilisest protseduurist või toksilis(t)e aine(te) tarvitamisest (k.a alkohol ja selle järgne ehk nn pohmelli peavalu)?

- * Ei
 - Jah
-

Diagnostiline osa

* 1. Peavalu põhiline lokalisatsioon:

Meelekoht ▼

* 2. Peavalu poolsus:

pea üks pool ▼

* Täpsustus:

vaheldumisi kas paremal või vasakul ▼

* 3. Valu iseloom:

tuikav, pulseeriv ▼

* 4. Valu tugevus:

8

* 5. Valule EELNEVAD või KOOS
valuga tekkivad muud
sümptomid/kaebused:

jah ▼ ⓘ

- 1 nägemishäired (v.a topeltnägemine)
- 2 naha tundlikkuse häired (tuimus, 'sipelgate jooksmine', 'nõelte torkimine' jms)
- 3 kõnetakistus
- 4 ühe kehapoole nõrkus
- 5 pudistav kõne
- 6 pearinglus
- 7 kohin/vilin/undamine kõrvades
- 8 kuulmislangus
- 9 topeltnägemine
- 10 koordinatsioonihäired
- 11 teadvushäire
- 12 üldine nõrkus, väsimus
- 13 uimasus
- 14 mäluhäired
- 15 meeleoluhäired

* 6. Valuga KAASUVAD muud sümptomid/kaebused, mida ilma peavaluta ei esine:

jah ▼

* Täpsusta:

- iiveldus
- oksendamine
- valguse talumatus
- müra talumatus
- lõhna talumatus
- tavapärase füüsiliste tegevuste talumatus, nende vältimine
- rahutus, erutus, püsimatus
- valuga sama poole silma punetus ja/või pisaravool
- valuga sama poole ninakinnisus ja/või vedel eritis
- valuga sama poole silmalau turse
- valuga sama poole otsmiku piirkonna/näo higistamine
- valuga sama poole otsmiku piirkonna/näo punetus
- valuga samapoolne 'lukus' tunne kõrvades
- pupilli kitsenemine ja/või silmalau allavaje
- valuga samapoolne näotuimus

* 7. Ühe valuhoo tavaline kestvus
ILMA VALU VAIGISTAVA RAVITA
on alates:

* alates ühik

* kuni:

* kuni ajaühik

* 8. Peavalu hoogude keskmine
sagedus:

* sageduse ajaühik:

* Kas peavalu oli elus
esmakordse tekkimise
ESIMESEST PÄEVAST alates
igapäevane ja pidev valuvabade
perioodideta?:

* Peavaluga päevade arv kuus

* Indometatsiini kasutamine
ennetab TÄIELIKULT hoogusid:

pole indometatsiini kasutanud ▼

* 9. Peavalu on ALATI ja AINULT
seotud kindla tegevusega:

ei ▼

* 10. Peavalusid võivad esile
kutsuda mingisugused
välistegurid:

ei ▼

* 11. Peavalu hoo-
leevendamiseks tarvitan
valuvaigisteid:

jah, enam kui päev kuus ▼

Ravimite kasutamine. Mitte märkida neid ravimeid, mida kasutate ennetavalt ehk profülaktiliselt. Märkida vähemalt üks ravim. Võimalik lisada kuni 15 erinevat ravimit.

* 1. Ravimi nimetus:

Ibuprofeen ▼

* Päeval kuus:

6

2. Ravimi nimetus:

Paracetamol ▼

* Päeval kuus:

3

3. Ravimi nimetus:

▼

* Mitu erinevat valuvaigistit samal
päeval:

2

* 12. Peavalud esinevad mul alates:

* 13. Varasemalt on esinenud peatrauma:

14. Peavalude tõttu olen pöördunud:

perearstile

neuroloogile

alternatiivmeditsiini esindaja poole

* Luban minu peavalude põhjuste selgitamiseks võtta minuga ühendust peavalu arstidel:

Olen teadlik, et sellisel juhul muutuvad minu isikuandmed arstile nähtavaks.

E-maili teel:

Telefoni teel:

Tulemus...

Aitäh!

Tulemused ja soovitused

Täidetud andmete alusel võib Teil tegemist olla:

episoodilise aurata migreeniga

Soovitame peavalu põhjuste täpsustamiseks pöörduda arsti poole.